تصریح شیخ در تهذیب بر عدم موضوعیت بلد؛ «في مصر من الامصار»

(14:52)نکته ای که هست را عرض کنم؛ این را در مبسوط فرموده اند. آن چه که در تهذیب دارند مهم است. وقتی در در عدد وارد می شوند، در تهذیب جلد4 صفحه 154می فرمایند:

> **ويدل على ذلك ايضا ما وه معلوم كالاضطرار غير مشكوك فيه في شريعة الاسلام من فزع المسلمين في وقت النبي صلىاللهعليهوآله ومن بعده الى هذا الزمان في تعرف الشهر الى معاينة الهلال ورؤيته ، وما ثبت ايضا من سنة النبي صلىاللهعليهوآله انه كان يتولى رؤية الهلال ويلتمس الهلال ويتصدى لرؤيته وما شرعه من قبول الشهادة عليه ، والحكم فيمن شهد بذلك في مصر من الامصار ، ومن جاء بالخبر به عن خارج الامصار ، وحكم المخبر به في الصحة ، وسلامة الحو من العوارض ، وخبر من شهد برؤيته مع السوائر في بعض الاصقاع ، فلو لا ان العمل على الاهلة أصل في الدين معلوم لكافة المسلمين ما كانت الحال في ذلك على ما ذكرناه ، ولكان اعتبار جميع ما ذكرناه عبثا لا فائدة فيه ، وهذا فاسد بلا خلاف ، فاما الاخبار في ذلك فهي اكثر من ان تحصى ، لكني اذكر منها قدر ما فيه كفاية ان شاء الله تعالى**

«ويدل على ذلك»؛ که اصل ِکار شرع اسلامی بر دیدن و استهلال است، بر صرف محاسبه یکی تام و یکی ناقص نیست، **«...وما شرّعه»؛** یعنی حضرت در شریعت اسلامی با این اهتمام به استهلال، کنارش تشریع فرموده اند: **«من قبول الشهادة عليه»**؛ قبول شهادت بر هلال. در بلدی که «لکل بلد رویتهم»؟! نه، **«والحكم فيمن شهد بذلك في مصر من الامصار»؛** یعنی در تهذیب اصلاً صحبت بلد متقارب و متباعده نیست. آن برای مبسوط است. شیخ تهذیب را در جوانی خود نوشته اند. آن جا را ببینید. طبق همان تلقی عموم که از روایات هست، پیامبر خدا تشریع کرده اند که شهادت بر رویت هلال را قبول کنند، هر کسی شهادت داد، «في مصر من الامصار»، شهادتش قبول است. بنابراین در تهذیب شیخ قیدی که در مبسوط آورده اند نیست. تعبیر «مصر من الامصار» خیلی واضح است که یعنی اهلال هلال بشود، اگر در یک مصری هم شهادت بدهند در شریعت بر آن صحه گذاشته اند. این عبارت مهمی از تهذیب است. آن هم عبارت مبسوط بود. این هم تفاوتش با «ما روی عن عکرمه» که از نظر دقت فقهی دو موضوع میشود. این ها را حتما باید سر جایش ملاحظه کنیم.

بازبینی #2
ایجاد شده 15 ژانویه 2026 07:58:47 توسط ... .
به روزرسانی شده 15 ژانویه 2026 08:26:41 توسط ... .